

પાંચમી ચોપડીનો

“ડિક્ટેશન શિક્ષક.” ભાગ પ.

2-7-1921

1921

મત. ૦-૪-૦

સ્ટેન્ડ બુક.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” સગેરના કર્તા. શાહપોર-મુરત.

૦.૬૩

પુસ્તકોત્તર લલુલાલ નારણદાસ લીમડાચોક-મુરત.

૯૪૪૨

મુદ્રા: ૧૯૬૧-૬૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ડૉપીરાઈટ સંગ્રહ
૯૭૭૭

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરૉબિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૪૪૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ

ડિઝેશન શિફ્ટ

વિષય

મૃદુલ : ૪૪૪ : ના : ૪૪૪

પાંચમી ચોપડીનો

ડિક્ટેશન શિક્ષક.

પાઠ ૧-મરદાઈ. પરંતુ. દંદ. અવશ્ય. બુદ્ધિ. સ્નાયુઓ.

દાખમાં. વિદ્વાન. પ્રયત્ન. કુસ્તી. મસખમની. આટાપાટા. ક્રિકેટ. સુસ્તી. અતિશય. મિઠાઈ. મુખ્યત્વે. હંદ્રિયોની. બ્રહ્મચર્ય. શિવાજી. હિતમ. અંકુશ. રોડેણાં. બડબડાટ. ખંતીલા. દેવ. છળકપટ. મોજમઝા. અથડતો, બસકે. અશક્ત. મશકરી. રદાણુ. નિશ્ચયબાજો. ખસુસ. દુર્ગુણોની. મુખાઈ. અનીતિ. બેવકૂફ. આયુષ્ય.

પાઠ ૨-સમયસૂચકતા. અકસ્માત. અણધાર્યું.

હિંમત સાવધ. પ્રખ્યાત. ચિતારો. ધુમટમાં. ચિત્રામણ. હાંતો. પરીક્ષામાં. ફરસખંધી. ભુકેભુકા. કુંડું. ઢાળવા. ઢાળ્યું. રદ. ધસી. ફણ. સ્વસ્થ. સઝી. ગૃહસ્થે. આરામ-ખુરસી. લટકતો. ધુરધુર. ખરડાએડો. ચેત્યો. જાતિસ્વભાવ. ફૂદી. બંદુક. વાટ. આતુરતાથી. મુજે માટે. વેડી. કેકેચી. મુદ્દ. પૈડું. પ્રગત.

૨] પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત ચિલ્ક” ત્રણ આના.

**પાઠ ૩—અસ્ત્રવંશ, યાસવાટે, કાર્થોનિક, એસિડ-
બ્યાસ, વનસ્પતિ, એઠવાડ, ગંધ, નુકસાનકારક, હિપ્પમ, નિરંતર, હાનિકારક, પ્રયોગો, સિદ્ધ, ઇસ, નૈટ્રોજન, ઓકિસજન, પ્રાણવાયુ, શુદ્ધ, નુકસાન, કુદરતે, પરિણામ, સ્વાભેસવાના, દુખવા, તંદુરસ્તી, જળવાય, કૃપાળુ, ગોઠવણ, ઇન્ધાણ, સોઈ, કલકતા, કમકમાટ, ગાંડા, મુઝાઈ, ઠરાતું, મૃત્યુ, આરોગ્ય, એઠકઉઠક, પુરતાં, જાળીઆં, દિવાલ, હંમેશાં, કુમાતો, ચોકખી.**

પાઠ ૪—કોકેન, વિલાયત, જવાંમઈ, દુનિયામાં, જવલેજ, આયર્લીડ, સાઠ, સિત્તેર, પ્રાર્થના, શક્તિમાન, પાળણપોષણ, બુઝવવાના, સહીસલામત, ગોટેગોટ, પુષ્કળ, આધુ, ધૈર્ય, દુઆ, નિશાની, ગલો, ડોસાના, પોષણ, નાંધ, શૂરવીરપણું, અદ્ધા, નીતિને

પાઠ ૫—ગુરુભક્તિ, વિદ્યાર્થી, શિષ્યવર્ગમાં મીકૃષ્ણ, સાંદીપનિ, ગુરુપતિ, બળતણ, સ્વરત, કાટકા, મુસળધાર, અસ્ત, ખાડાટેકરા, અથડાયા, થરથરતા, શિષ્યો, સરસા, વેડયં, વિશેષ, વિદ્યા, એકનિષ્ઠા, કષ્ટ, દીલગીર, નિશ્ચય, અભિમાન, અમૂલ્ય, વર્તવું, જન્મારો, આચાર્ય,

પાઠ ૬—ટેવ, ઠરાવેલા, સ્વચ્છંદી, સંયમ, વડોદરામાં સદાશિવપંત, ઢખના, ઇક્ષીણી, હરિ, શિઆળામાં સગદી,

ધર્મિઆળમાં. ટકોરા. આજ્ઞા. પથારી. ઝીંડવુંજ. ગોડામાં. પ્રસંગ. હાતણપાણી. સ્મરણ. મુસ્ત. ચઢેલું. ઉંધણસી. સાંભર્યું. ખાટું. અત્રે. જરૂરિઆત. છુટકોજ.

પાઠ ૭-દ્વારકામાં. નરપતિ. દ્વારામતી. મણિમય.

દુર્ગે. હુંદલી. હાલ. પુઠળ. જાલવસ્ત્રી. પ્રત. ભરથાર. વિક-
રાળ. ચેષ્ટા. ઋષિજી. પૂઠે. વૃદ્ધ. દાંષ્ટ. કૃપાનાથ. પ્રતિઉત્તર.
કૃષ્ણદર્શન. કૃષ્ણમંદિર. ઝરૂખા. અટારી. જડિત્ર. કઠેરા.
ઝાકઝમાળ. મિનાકારી. સ્ફારિક. મણિના. મૃદંગ. ઉપંગ.
રસાળ. મદગળતા. માતંગ. અનંત. ચૌદા. પ્રતિહાર. શામ-
ળીઆ. પૃથ્વીચતિ. માંકડાં. સિંહાસન. તુંબડી.

પાઠ ૮-નિભાવ. વૃદ્ધિ. પુષ્ટિ. ધસારો. પૂરવા.

મંદબાડ. તંદુરસ્તી. પુષ્ટિકારક. તંદુરસ્ત. સામર્થ્ય. ભવિષ્ય.
જિંદગીના. ફક્ત. મિઠાઈ. રૂચિ. ખીલવટ. દ્વંધ. જાગૃતિ.
કડક. સ્થિતિ. મિનિટ. નિતારી. દ્રાક્ષ. ઓછાવત્તો. મથાક.
હાકતરો. અભિપ્રાય. ચડસ. નારાકાર.

પાઠ ૯-આર્ય. દ્રાવિડ. વાયવ્ય. મધ્યપ્રાંત. જાતિ.

મૂળ. ધર્મપુસ્તક. ધર્મશાસ્ત્ર. વેદધર્મી. શુદ્ધ. શિવ. વિષ્ણુ.
ઉપાસના. ઇષ્ટ. શાસ્ત્રોમાં. પ્રત. યાત્રા. વૈષ્ણવો. સંન્યાસી.
મહાવીરસ્વામી. ગૌતમબુદ્ધ. જૈનધર્મી. બ્રહ્મદેશ.
જૈનધર્મીઓ. ચેતાંબર. દિગંબર. બુદ્ધદેવ. તીર્થંકર.
આહિંસા. વૈરાગ્ય. સિદ્ધાંતોને. તુર્કરતાન. પેગંબર. કુચન.

૪] ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના.

સ્તુતિ. સ્ત્રીઆ. સુત્રી. સંજ્ઞા. ઉદવાડા. અગ્નિ. ચિહ્ન. ઝબડા. ક્રિયા. ધર્મગ્રંથ. અવસ્તા. જરથોસ્ત. ખિસ્તી. સોળમા. પોર્ટુગીઝ. શરૂઆત. ધર્મપુસ્તક. બ્લાઈમલ. ઇસુખ્રિસ્ત. પ્રોટેસ્ટન્ટ. રોમન કેથોલિક. ગ્રીક. ભૂત. પ્રિત.

પાઠ ૧૦—મેગેસ્થિનીસ. વસંતઋતુ. વસંતરાય.

સિકાઓ. મણિરાય. ભત્રીજો. સંક્ષિપ્ત. દત્તિહાસ. શિલાલેખ. તામ્રપટ. ફેંટાવાળા. વર્ણન. ચંદ્રગુપ્ત. સેલ્યુકસ. ગ્રંથકર્તા. વ્યવસ્થા. વિદ્યામુ. સહીસિકા. સાક્ષી. માલમિલકત. સાહેદી. કાંડાં. મિલકત. હુત્તર. વિગતવાર. ન્યાયાસન. લાગલાગટ. તહેનાત. હુથિયારખંચ. બ્રાહ્મણ. ગ્રમણ. ગુંથાએલા. દર્સી. મૃગચર્મ. ફળમૂળ. વિદ્યાભ્યાસ. સંસાર. વહેવારમાં. કંદમૂળ. ઓસડ. મટાડવાનું. ફૂલવેલ. ભરગન્ઢી. જવાહીર. જ્ઞાતિ.

પાઠ ૧૧—પ્રાચીનકાળમાં. વિનોદરાય. કુટુંબમાં.

કાંતિ. દરિયાકાંઠે. લાંગરેલી. વિનુકાકા. ભવાનીશંકર. પડયા. ઋગ્વેદસંહિતા. વરુણદેવની. સ્તુતિ. વસિષ્ઠઋષિ. હીંચકા. તુચ્છ. ભુજયુ. અધિનીકુમાર. સમુદ્રયાન. સમુદ્રવાટે. ભૃગુકન્ઠ. ભૂશિરની. વાર્તાઓનું. દ્રાહ્મીન. સુમાત્રા. છટ્ટા. સાતમા. ખંબોળે. શામળભટ. મંદિર. પરીઆ પરીઆ.

પાઠ ૧૨—વિષ્ણુદેવ. ગિરિ. શૃંગ. શિલા. શ્યામ.

કરુણ. નિજ. ધવળ. સુહાય. ગાઢ. સોડ. તત્કાળ. ટોચ.

ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૫

ચુંબન. અજશાવ. તુરેત. હૃદય.

પાઠ ૧૩—ગધેડા. ઇંદમાઢી. ઉપાડે. હુરો. રખામાં.
પૂરે. ઉગરતા. શિઆળ. દોસ્તી. ચીમડાનાં. છીંડું. નિર્મળ.
કુંકાતો. મઝા. છુંડી. શાન્ત્ર. ગ્રામ. મૂર્ચના. છત્રીસ.
અરતઝપિ. નિશ્ચય. ડાંગ. દાઝ. દોરડું. નસારો. મણિ.

પાઠ ૧૪—મુલતવી. ઢીલે. અડચણ. કદાપિ. મુશ્કેલ.
અનુભવ. સપાટમાં. ઓચીંતી. નિષંધ. જૂજ. અકસ્માત.
શીતળા. બળીઆ. પ્રસિદ્ધ. નોંધ્યા. દુઃખદાયક. ધ્યાનમાં. જડ.

પાઠ ૧૫—ખુઠ્ઠી. અખૂટ. ચંદ્રમા. ખૂબસુરત. અવતર્યો.
હાતિમ. મગ્ન. ચૌદ. વર્ષ. જવાહીર. દાદ. ફરિયાદ. અદ્વિત.
કારીગરીથી. જિંદગી. જવાંમર્દી. ડાસી. વીંટી. એકલપંથી.
હથિયારખંધ. ડાળ. દોટેલી. નિર્ધન. સ્તબ્ધ. અટકાવ્યું.

પાઠ ૧૬—ઉડાઉપણું. જહાંપનાહ. વિચિત્ર. ખુલાસો.
ઓગણીસ. ધસડયા. શિખામણ અડસટ્ટો. પગરણ. મંદવાડ.
બેફીકરાઇ. નિંદવા. ગૃહસ્થાઈ ઢગ. ચિઢીઆં. સ્વતંત્ર.
પરતંત્ર. મિથ્યાભિમાન. રિવાજને. પાયમાલ. મિલકત.
સ્થિતિ. ખુશાલીને. પ્રસંગે. દીલગીરી. મેગસ્થિનીસે.
બૂલશો.

પાઠ ૧૭—વિદ્યાચતુર. ગુણિઅલ. પત્નીની. ઉત્સાહ.
વેઠવૈતરૂં. અમરતી. વર્તણૂંકથી. આશ્ચર્ય. ધમિળ. ગરાસણી.

૬૧] બીજા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” છે. આના.

આવડત્રેવડવાળી. વાણીઅણે. ઉઘોગી. કણઅણે. ભંગીઅણે.
પછીતની. ઉઘમી. હિંમતવાન. થાણદારો. વહીવટદારો.
વર્તતા. પ્રમાણિક. સૂચનાઓ. કુટુંબ પ્રીતિ. ચંદી. રતનગરી.
રમણીય. સંધ્યાકાળે. ગરબડાટ. ઓસરીએ. ઠઠને. પેદાશ.
ખંડરમાર્ગે. દ્રવ્ય. ઉધરાણી. ઉત્તેજન. વેતગણ. જુજ.
ધીરવાર. નાણાપટ્ટી. મઠી. હોંસલચો.

પાઠ ૧૮—હિંદુસ્તાન. વિશાળ. વર્ષોના. આશ્ચર્ય.
ક્ષત્રિય. વૈશ્ય. બ્રહ્મચર્ય. ખડવો. વિશેષ. વિધિ. દેવસાખે.
રસિક. વિવાદો. ધર્મક્રિયા. શૂદ્ર. ધર્મોપદેશ. છૂટ. અટકાવ.
કાળિદાસ.

પાઠ ૧૯—હિરણ્યાક્ષ. હિરણ્યકશ્યપ. કશ્યપ.
કૂરૂપે. સહિત. ઋષિ. કિંપાલ. પર્વતશૃંગ. ખળભળતા. પ્રોહા.
બ્રહ્માંડ. પૂછ. પત્રગનું. રોષ. ઉડાડે. પ્રબોધ. મુરશું. મોઢ.
મુરશું. ત્રાહે ત્રાહે. લાતોલાત. ઉત્પાત. દુર્મતિ. ચોખુંટ.

પાઠ ૨૦—કાર્તીની. લોણાવલાનું. સ્ટેશન. વિહાર.
કાર્તી. દવાલય. ચિતામાંથી. પૂજવામાં. ત્રીસેક. ચૈત્યો.
શિક્ષકકામની. પાધડીપટે. કુટનું. સ્ત્રીપુરુષનાં. પૂજનું સ્થાન.
કાળેખ. ધાતુગર્ભ. ઘંટ. મુર્તિઓ. સ્તંભ. ભિક્ષુઓને.
ચઢતીપકતીના. રડયોખડયો. ભિક્ષા. કાણુભંગુર. વૃત્તિઓ.
નિર્વાણ. કદપનામાં. દિનચર્યા. સૂર્યોદય. દોષોને. ભિક્ષાપાત્ર.
ભાસીફું. બિંદગી.

ચોથી ચોપડીનો “ડિકટેશન શિક્ષણ” ચાર આના. [૭

પાઠ ૨૧-કૃષ્ણા, ખેડવાડા. પુણ્ય. ઉંચાણ. તૂટી.
ગણતરી. હસ્તિનાપુર. પ્રદેશ. પૂર. પુરાઈ. કોલેજન. ગાદાવરી.
તુંગભદ્રામાંથી. મથાળે. શાલાપુર. જિલ્લાની. ચારણ.
કાઠિઆવાડ. માંગરોળ. નદીતળીઆ.

પાઠ ૨૨-હલપતરામ. લોકપ્રિય. કાઠિઆવાડ, વઢવાણ
બન્ધુઆરિ. શ્રીમાળી. ડાહ્યાભાઈ. ગામડી. સ્વામીનારાયણ.
સંપ્રદાય. દેવાનંદસ્વામી. શરણ. કાર્પસ. કંતકથા. રશ્મિક.
ત્રીશ. હિતેન્દ્ર. વર્નાકયુક્તર. સોસાયટી. ઠરેલ. બૂતનિષ્ઠ.
વેનચરિત્ર, પદ્ધતિથી. પ્રમુખપણા. વાચનમાળા. કીમતી.
હિત. ઋતુવર્ણન. ખિતાબ. કાવ્યશક્તિ. વર્ષાસન. દેશદાઝ.
જિંદગી. ગરિબાઈમાં. લક્ષ.

પાઠ ૨૩-યુક્તિ. વાર્મિક. નિરાધાર. યુમાસ્તાગીરી.
કુરુક્ષેત્ર. તિજેરી. વિદ્યાસધાતી. અત્યંત. પ્રીતિ. ઉચાપત.
ફૂંચીઆ. ખોદા. સિક્કા. સીલક. વ્યસની. ઉડાઉ. ઠાંકયું.
શિક્ષા. પુરેપુરું. જુકું. અજઠાતા. દુર્ગુણો. લક્ષણ. નીતિ.

પાઠ ૨૪-ગિરિરાજ. તિથિ. ટાણે. જૂંડની. મહાસ્વાદુ.
મિષ્ટ. હજાર્. નિર્મળાં. ઝૂંડાં. અગિઆર. પ્રસવો. જુક્તિ.
ખ્યાત.

પાઠ ૨૫-પરાક્રમ. તોલ. મુખકું. હીંડવો. ખોડીઆ-
રામાં. આથમ્યો. પાંધરો. કુખાં. કુણ. શાવકાર. ઘેરામાં.

૯] ત્રીજી ચોપડીનો “ફિક્શન શિક્ષક” ત્રણ આના.

ઉઠાડનાર. સેરે. ઘોલ. ઝાપટ. ગાંડીઢિં. કુંડાવી. લુખું. લૂટી.

પાઠ ૨૬-દેખા. સતાવે. ઋષિઓએ. પ્રાતઃકાળે
ચકવર્તી. કોટડી. નિમિત્ત. તોતલી. તલપતા. મલિન.
આકૃતિ. આશ્રમસ્થાન. ક્ષત્રિયવંશ. પુરુવંશ. ધર્મદારા.
પુછપરછ. સકુંત. શાકુંતલ.

પાઠ ૨૭-કોલંબસની. દરિઆઇ. બોધદાયક. વહા-
જુવડી. ઇરાદો. યુરોપ. એશિઆ. સ્પેન આગસ્ટ. છઠ્ઠી.
અષ્ટેબરે. અધીરા. કંડાજયા. અશક્ય. ચિહ્નો. સ્પષ્ટ. તુતક.
અમેરિકા. લીલાંછમ. વૃક્ષો. ઇશ્વરસ્તુતિ. ડડકડ. કનડગત.
પોશાક. ધુંટણીએ. વિધ. દહતા. ચઢિઆતું. ચૂકવું. સ્વાર્થ.

પાઠ ૨૮-હરિશ્ચંદ્ર. ધર્મિષ્ઠ. સત્યવાદી. ઇક્ષિણ.
વિદ્યામિત્ર. કસોટી. કષ્ટ. રોહિત. સર્વસ્વ. મુદત. પ્રેમાનંદ.
સ્થાનક. હીંડવા. કંટકવન. સુવાળી. ક્ષત્રિયાણી. નિંદી.
અર્થકાયા. મૂલ. સ્તબ્ધ. ડોસો. ચંડાળ. આચકો. મુઠ્ઠાં.
લુગલાં. જળામાંથી. ચિતા. ધ્રૂજતે. મુદ્દાં.

પાઠ ૨૯-મુરપાણ. જળધોધ. આણોદથી. સહ.
વિદ્યાર્થી. તિલકવાળ. આદિત્યેશ્વર. ગરુડેશ્વર. દોરકું.
સંસ્થાનમાંનું. કાળભૈરવનું. પટ. કુદકો હરજીદાળ. વારિ.
માકડીવાટ. મોખડીનો ધાર. ઢાળ. હિતાર. ધુધવાટા. પાથરું.
શાંભિને. અનંત. ઘાટની. માર્ગસ. શૂલપાણીશ્વર. ચૈત્રવદિ.
પરકંમાસીઓ. પ્રદક્ષિણા. જાત્રાળુઓ. સદાગત.

પાઠ ૩૦—રાજે. સ્વજાતને, દીનતાં. દુખડાં. અરચીઆ. સદ્ગુણ. અવનિમાં. તૂટયો. પલકમાં. છંદુ. સેવાળમાં. અડનાળીસ. સંદેહ. સાક્ષી.

પાઠ ૩૧—કનકમૃગ. લક્ષ્મણ. પંચવટીમાં. લિલોતરી. વીણતાં. અલૌકિક. મૃગસાં. નિર્ભય. બુટ્ટી. શીંગડાં. ઊઠયું. અયોધ્યા. અર્મનું. ધનુષ. મારીય. વેપે. ચીસ. પર્ણકુટીમાં. હૃદય. વસોવાઈ. કંઠાર. હરિઆળી. આતથિ. કૃળમૃગ. વિકરાળ.

પાઠ ૩૨—કંબુસ. મૂકેલું. આશીર્વાદ. ઢગદર. લુગડાં. જતાં. ફાંટાંતુડાં. સાબુ. કુએ. કોઠી. પાટીઆનું. ઢાંકણું. ગોઢી. સૂઈ. ચત્તા રીકું. વધ્યાસધ્યા. ઊંઘી. ખડખડ. સંકલ્પ. મુશ્કેલી. ધાસ્તીથી. આસડવેસડ. દાક્તર. સંન્યાસી. અવસ્થામાં. આગ્રહ. ફાટયું. ખંદાખસ્ત કૃપણનું.

પાઠ ૩૩—અનાવટમાં. નાસ્તિકપણું. અહજીત. કર્તાએ. કીમતીપણું. રક્ષણ. સરળતા. સંરક્ષણ. નિરતર. ગોઠવણ. છિદ્રવાટે. રચનાશક્તિ. બ્રહ્માંડ. અધિર. સાખ પૂરે છે. જ્ઞાનશક્તિ. સ્પષ્ટ. શ્રદ્ધા. વિસારે.

પાઠ ૩૪—અવિનાશી. ઉદાસ. નિરાશ. કચાશ. નિર્મળ. નિશદિત. સુવાસ. હાશ. ક્યાનિધિ. અશરણશરણ. અકળ વિકળતા. વિષયથી. પ્રીતે. પનિતોદ્ધાર. વિશ્વશા.

૧૦] ખીજ ધૈરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” છે આના.

અકલિત. કૃતિ. ગતિ. નિર્ખાં. જળનિધિ. નૃત્ય. ઉઝાળી.
અલપનો. ઝૂકી. પ્રતિ. વ્યાધો. વિરાજિત. વૃક્ષે. તરુવર.

પાઠ ૩૬—નિરાશ. સ્નેહ. મુખાંધ. નિશાની. ભૂસ્તર-
વિદ્યા. ગુમાસ્તા. તલાટી. ખોદાણુ. સ્વાશ્રય. ધર્માદા.
ઈસ્પતાલ. ગુનેહગાર. પૂર.

પાઠ ૩૬—વાસ્કોડ મેમાની. ધનાઢ્ય. કીર્તિ. અફ-
ગાનિસ્તાન. એશિયા માધનર. એશિયા. ફરીઆમાર્ગે.
ખ્રિસ્તી. દરિઆઇ. શોધમાં. અમેરિકા. સમુદ્રમાર્ગ. પોટુગલ.
વહાણવટીઓ. આફ્રિકા. ડાયઝ. વહાણ. ભૂશિર. લિસ્બન.
થોબો. મોઝાંબિક. મોંઝાસા. કાલીકટ. સૂડ. જવાહીર.
સિંહલદ્વીપ. મોલ્યુકા. ઝામોરીનને. સમૃદ્ધિ. છૂટ. મલાક્કા.
મુમાત્રા. માહીતી. સપ્ટેમ્બર. લિસ્બન. પ્રવેશ.

પાઠ ૩૭—માર્કિવસ ઓવ વૂર્સ્ટર. કોટડીમાં. કાટલીતું.
સજજડ. તુરંગમાં. જેમ્સ. સ્કોટલાંડમાં. ગ્લાસગો. ગણિત-
શાસ્ત્ર. ધૂમકેતુ. કલાઇડ. કુદરત. આર્થિક. સ્ટીવન્સન.
ઇજનેર. જાતબુદ્ધિ. એન્જિનોની. નિર્ણય. પાંત્રીસ.

પાઠ ૩૮—પંચવટી. નૌતમ. પર્ણકુટી. તુળસીકેરાં.
વૃંદ. ખટપટ. હિંડોળા. કદળો. નારિકેળ. શતપત્રી. કલ્હાર.
સોહામણા. ભૂંગ. કારંડવ. કોકિલા. લલિત. વિહંગ. જૂથ.

પહેલી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” બે આના. [૧૧

પાઠ ૩૯-ચોવીસા. પુરાવો. સત્તરમા. જન્મ્યા.
નિર્ધન. વિદ્વાન. ફારસી. નામીચી. મૂળ. પાટણ. અભિમાન.
શાંભાશી. દીલગીરી. ક્ષણ. નિશ્ચય. સંસ્કૃત. વાર્તાઓ.
રસિક. શણગારી. વદ્ધલ. ઉત્પત્ત. નંદરખાર. રસીલાં.
આશ્ચર્ય. દ્રોપદીહરણ. આખ્યાન. અઠવાડીઆમાં. વિવાહ.
લક્ષમણ. શીઘ્ર. પસ્તાવો. નળાખ્યાન. સુલદ્રાહરણ. નરસિંહ.
હુંડી. મામેડું. ખૂશ. સુધન્વાખ્યાન. શ્રીમંત. ગૃહસ્થ. પ્રીતિ.
કવિત્વશક્તિ. માહું. ખુશામદ. રૂઘનાથદાસ. પાત્ર. સ્વર્ગવાસ.
પૈસેઠકે. ઘડપણ. આરોગ્ય.

પાઠ ૪૦-હારન અલ રશીદ. હજરત. મહંમદ.
ચેંગમર. ઘડો. ખુલફા. એરાશિદ્દીન. ધાર્મિક. ખલીફા.
ઠાઠમાઠથી. દરના. પીતરાઈ. મુઆવીઆ. શસ્ત્રના. ઓદો.
વંશપરંપરા. દમાસ્કસ. અખ્યાસ. પ્રપ્રૌત્ર. મુહંમદ. ખિલા-
ફત. ખગદાદ. અખ્યાસી. પ્રખ્યાત. ધર્મધ્યક્ષ. મુરખમી.
નામાંકિત. રાજનીતિ. કુશળ. ખૂબસુરત. ખૂબસુરતી.
કિંમત. દીનારથી. તાજુખી. હિંમત. યુક્તિ. ખજનચી.
સૂચના. દષ્ટિએ. ખુદાવિંદ. દામ. સૂંઘ. મુખાઈ. તિજેરી.
ધર્માદા. તાખડતોખ. સંકટ. ટાળવામાં.

પાઠ ૪૧-દેશાટનના. સંસ્કૃત. શ્લોક. પંક્તિની.
મિત્રતાને. બુદ્ધિ. રીતરિવાજ. હોશિયારી. ઉદ્યોગ. અક્કલ.
સૂઝે છે. મૂર્ખ. સુગંધહાલું. જાતહિંમત. વેઠવાની. હુન્નર.

૧૨] પહેલા ધોરણનો “મુળગણિત શિક્ષક” દોઢ આનો.

દુનિયા. ખ્યાલ. પુસ્તકાલયો. સંગ્રહસ્થાનો. ઇસ્પતાલો.
કિલ્લા. પૂલો. વેનિસ. વિજાપુર. ધુમટ. રેલવે. મનુષ્ય.
કૃતિઓ. આશ્ચર્ય. ધુવરાટ. ધોધ. ખુમીઓ. નિહાળવાથી.
મિઠાશ. સ્મરણ. નિહાળવું. ભટકવાથી.

પાઠ ૪૨—ખારીલાપણું. દ્રેષી. ધુરંત. દૂરપણું.
ઘોળાયા. ઘુંટાયા. હુણની હદય. નુકસાન. ચીમળાયા.
પ્રદુષ્ટતા. સ્વપ્ન. સ્વાર્થ. કૃત્ય. દ્રેષીલા. વિકાર. છૂંચોળ.
એકાદ. ઐશ્વર્ય. બ્રહ્મદત્ત. કોશળ. દેશનાં. ધાતકી. દુશ્મ-
નાવટનું આસડ. આથડયો. વાંસળી. ખૂશ. ઊંઘી.
વીરનું. ભૂષણ.

પાઠ ૪૩—શાંતિહરી. હિંમત. કરિઆણા. ખંદુકનાં.
ભોંયડું. મીલખતી. છુટકો. ઇરાનો. ધારકો. મોગરો. ભડકા.
ઊડ્યું. આડાશીપાડાશી. ઝગઝગતી. જોતને ધ્રુજવા. દહ-
તાથી. વર્તવું.

પાઠ ૪૪—હિતનાં. હરિગીત. સૂણે. ખવિર. સ્વાધીન.
નિર્મય. સ્તુતિ. જૂઠ. નિદે. પીડ. અનાદર. દશા. સહી.
હિત. કટું. ભાષણ. હિતકાર. સ્નેહી. આમદાની. હાનિ.
મુએલાનું. સવથા. નર્મદાશંકર.

પાઠ ૪૫—દોશો. આશ્ચિન. ભાંડ. દોડાદોડ. સૂતા.
અપીંગા. જાગરણ. છુંદાઈ. આશ્ચર્યકારક. છુટી. રમણિક.

ત્રીજી ચોપડીનો: “ડિકટેશન શિક્ષક” ત્રણ આના. [૧૩

સાથીઆ. સ્પર્ધા. ઉત્સવ. હૈયામાંથી. હર્ષ. છુટ્ટી. ભરપુર.
ફૂદી. ચૌરામાંથી. મિઠાઈવાળા. રાજપાઠિકા. પથર. સ્ફટિક.
ચોખ્ખાકાર. અષ્ટખુણ. ઘટિકા. અગાસી. કીર્તિસ્તંભ.
દિવાલો. કૃષ્ણ. રાસ. સૂર્યોદય. ચોઘડીઆં. ગડગડવા. શંખ.
નાદ. શય્યાથી. સ્નાન. ઇષ્ટદેવ. સમક્ષ. દક્ષિણ. ભિખારીઓ.

પાઠ ૪૬—વાદમીકિ. પારથી. સ્નેહ. માઠી. સૂઝયું.

પંચવટીમાંથી. લક્ષમણ. મુઝીવ. અંગદ. જાંબુવાન મિત્રા-
ચારી. પત્નો. અશોકવન. એઘાણી. અનુચરો. યુદ્ધ ગાદડાં.
શિક્ષા. બુઝાવી. ફરીઆકિનારે. પગવ. વિષ્ટિ. વિભિષણ.
મદોદરી. ફેકટ. ઇંદ્રજિત. કુંભકર્ણ. પ્રવેશ. અયોધ્યા.
ગર્ભવંતા. અશ્વમેધયજ્ઞ. લવકુશે. પતિપત્ની. વર્ણ્યા.

પાઠ ૪૬ મા. ૨—હસ્તિનાપુરની. માલીક. ધૃતરાષ્ટ્ર.

પાંડુ. યુધિષ્ઠિર. સત્યવાદી. ગદાચુદ્ધમાં. અભ્યુત. દુર્યોધન.
સ્વાર્થી. યુક્તિઓ. નિષ્ક્રાં. દ્રૌપદીનો. સ્વયંવર. મન્થવેદ.
ઇંદ્રપ્રસ્થ. સ્થાપી. રાજસૂય. જુગટું. રાજપાટ. યુક્તિ.
શકુનિ. સુદ્રાં. વૃદ્ધો. ગુપ્ત. દ્રોણાચાર્ય. લીખમપિતામહ.
પૌત્રને. હિમાલયમાં. વર્ણાશ્રમના. વિષયો.

પાઠ ૪૭—સાધીએ. ભિન્ન ભિન્ન. જ્ઞાનતંતુએ. ગતિ.

ચલનચલન. ઉત્સાહ. ઢીલા. કંતાઇ. લકવાના. પિડાતા.
શખસોની. પલાંઠી. ત્વરાથી. ઝપાટાખંધ. પોષણ. શ્વાસો-
શ્વાસની. ક્રિયા. પ્રાણવાયુ. છૂટી. છિદ્રાવાટે. ફૂલ. પાચન-

૧૪] ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના.

ક્રિયા. કલેબુ. ખરોળ. ગુરદા. પુષ્ટિ. દસ્ત. પિશાબ. નિયમિત.
ખુલાસે. કબજિઆતની. ફરિયાદ. નિર્થક. સ્વપ્નાં. નિદ્રા.
ધસધસાટ. ઊંધે. શ્રમ. અવશ્ય. નિરુદ્ધમીને. ઊડી. નિસ્તેજ.
શ્વાસ. કુસ્તીથી. ખનેડીથી. ગુચવાએલા. વિનોદ. શિક્ષણ.
વર્તવું. મધ્યમ.

પાઠ ૪૮—પૈયા. ઝંખે. ટોકાર. ઢેલ. પલાશ. ટહુકે.
મુચાસિત. ઉગડી. ટાણે. અકૂર. સોર. ખટ. નિદ્રાને ઘેણવ.
મુકવિ. સદ્ગ્રંથ. પતિવ્રતા. કંથને.

પાઠ ૪૯—ધર્મગ્રંથો. પુણ્ય. શ્લોકમાં. દ્રવ્યની.
ઠત્યાદિ. વહીવટ. ભલમનસાઝ. કુશળતાથી. વૃત્તિને. રંતિદેવ.
મરણશય્યામાં. ચંડાળ. જિંદગીની. વાણીઓ. વટેમાર્ગને.
હિત. પરિણામે. અહિત. લક્ષમાં. સૃષ્ટિચક્રી. કલ્યાણમાં.

પાઠ ૫૦—આત્રેયી. ફળદૂલ. દર્શનથી. દંડકારણ્યમાં.
અગસ્ત્ય. વાદમીકિતે. મુનિઓ. વિદ્વ. અદ્ભુત. પ્રાણી-
માત્રનાં કાળજાં. પ્રીતિ. સંસ્કાર. ગ્રહણ. વિમળ. મણી.
મુખિય. હીંકરી. નિવાસ. પંચવટીમાં. આંસુ. વાસંતી.
વજ્રપાત. અરુંધતી. રધુકુળ. વૃદ્ધ. મોટેરાં. ઋષ્યશૃંગ.
કૌશલ્યાએ. અવેશ. સતોષ. આશ્ચર્ય. વજ્રથીએ. કદુંબ.
પુષ્પથી. મહાત્માનાં. ચિત્તને. ઉત્તમરામચરિત્ર. મણિલાલનાં.
ભાષાંતર.

પાંચમા ધોરણનો “સુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. ૧૧૫

પાઠ ૬૧-શક. પંચાંગમાં. વિક્રમ. સંવતનો. શાલિ-
વાહન. ઈસ્વી સનનો. હિજરી. પૂર્વે. છઠ્ઠા. ઉજ્જનમાં.
મુલતાન. માલવ. આઠમા. સંવત્સર. શાનવાહન. દંતકથા.
પૈઠણમાં. શેષનાગ. પ્રસન્ન. મૃત્યુ. વેનાળ. પુણ્નમાચી.
અભિષેકનો. યુધિષ્ઠિરનો. ઇસુખિસ્તના. કાવતરું. અયુષ્કર.
ગિંટ. હિજરત. ખલીફા. યઝ્દજ્જરદી.

પાઠ ૬૨-ધાડ. આયલા. જવાંમદ. હુટારઝોતે. પરિ-
ણમે. ઢાલ. ભંગડ. ઝાંઝ. યુમરાણ. ભાસતું. અભિપ્રાયો.
વંશપરપરાથી. સૂંઢ. સાંભેલા. નિશ્ચય. દલીલો.

પાઠ ૬૩-શામળમટ. શ્રીગાડ. સામવેદો. વેંગણપુર.
ગામનીપુરને. વીરેશ્વર. આણંદખાધ. ચીહુજ. લેઉઓ.
પાટીદાર. શોખ. આરોટ. આશ્રય. કીર્તિ. પસાયતુ. ઊર્મિથી.
સિંહાસન. ખત્રીસી. સુઝાખહોતેરી. વૈતાલપચીસી. રાવણ-
મદોદરીસંવાદ. મદનમોહના. અરાસકસ્તુરી. ઉદ્યમકર્મસંવાદ.
પ્રસિદ્ધ. ભૂપ. ઉત્તેજન. ફારસી. ઉર્દુ. સંસ્કૃત. વિષયો.
શિક્ષા. કથે. વાર્તાંરસ. સમશ્યા. શૂરવીરપણું. પરદુઃખભંજન.
પ્રિય. અનીતિ. સુખાર્ધ. યુગ્મી. છપ્પા. મમતાળુ. સ્નેહી-
ઓનાં. નાંધ્યા. સાંખતા.

પાઠ ૬૪-નિર્દોષ. છૂટ્યો. ધ્યાસ. રુંધાર્ધ. ઢીલી.
ધડકતે. ફર. હસ્તે. હકય. ચણજો. હાનિ. સામ્યનું.

૧૬] ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના.

પાઠ ૬૬-મૂર્ખ, પ્રતિષ્ઠા, પંડિતને, વિદ્યાભ્યાસ, પ્રશ્ન.

મુઢું, ડાધુ, સ્મશાને, ભાંડું, દષ્ટિ, ભૂંકવાનું, સંભાષણ, લપસ્યા, ઘુંટડા, ચોટલી, સતપુરુષનું, લક્ષણ, ઠયું, મુતરફેણી, દીર્ઘસૂત્રીની, નિંદા, છિદ્ર, વિદાય.

પાઠ ૬૬-પેગંબર, ઇસ્લામ, મૂર્તિપૂજક, મક્કા, મંદિર.

જાત્રાળુ, વહીવટ, કુરેશ, દસ, મુત્તલીખ, અમદુશ્વાને, સ્થિતિમાં, બાલ્યાવસ્થામાંજ, પાલત, અબુતાલીબે, બદીખખીખી આસ્થા, પુનર્લગ્ન, કાઠપાપણ, અદ્ભુત, સૃષ્ટિ, નિયંતા, અનાદિ, પરિપક્વ, દઢા પરિણામે, અનુયાયીઓ, ધાસ્તી, તુચ્છકારી, ઉલટભેર, સહનશીલતા, સદુપદેશ, અગ્રેસર, પ્રાસાદિક, નિષ્કામ, વિનંતી, પ્રયત્નમાં, ધાર, હિજરત, હિજરી, પરોણાગત, નિરૂપાયે, શસ્ત્ર, પર્યંત, સ્થાનક, ધર્મોપદેશક, સુરાપાન, સામાજિક, વ્યવસ્થાના, સિરિયા, આફ્રિકા, તુર્કસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન, ઇસ્તંબુલમાં, ઉથલાવી, ક્ષણભંગુર, સ્વર્ગવાસ, દુનિયામાં.

પાઠ ૬૭-ચઝદેઝદ, ગ્રહણ, કાઠિઆવાડની, ઓગ-

ણીસ, દરીઆવાટે, સંજાણમાં, ધર્મગુરુ, દસ્તુરે, સોળ, અહુરમઝદ, તત્ત્વો કસ્તી, સદરો, ધૂપ, અર્પણ, બંદગી, સરત, હથિયાર, લગ્નવિધિમાં, અગિઆરી, અંકલેશ્વર, વરિઆવ, દસાલાડ, શીરંગીઓ, ખ્રિસ્તી, અલાહિદીન, અલફખાનની, ઉદવાડે, જિલ્લાના,

પાઠ ૬૮-મહામૂદ, ધોરી, પૃથ્વીરાજ, અકગાનિસ્તા-
નમાં, ગીઝાનીની, ટક્કર, કિલ્હી, તુંવાર, શાહબુદ્દીન, ઉર્ફે,
થાલુધેર, યુદ્ધ, ભંગાણ, મિટ્ટી, દાણાદાણ, ખટકયા, નિરાંતે,
ઝીંધ, દરમિયાન, એશઆરામમાં, સંયુક્તાને, બેદીસ, સંદેશો,
મિત્રાચારી, ગફલતમાં, સરસ્વતી, આચીંતા, બખતરવાળા,
ઘોડેસવારો, ઇતિહાસકારોના, ઘાત, આશ્રિત, અંદખારોટ,
શબ્દવેદનો.

પાઠ ૬૯-ફિરોજશાહ, તખલખ, વિશેષે, યશસ્વી,
એશક, કીર્તિ, તેજસ્વી, હર્ષવર્ધન, શિલાકિત્ય, દીપલપુર,
હુરાનગતિ, ધર્મિષ્ઠ, તગાવી, દસ્તાવેજો, મિઝાનાં, દિવાન-
ખાનાં, પૂલો, મદ્રેસાઓ, સરાઓ, ફળદ્રુપ, ફક્ત, તિબેરીને,
પડતર, ખેડાણમાં, ઉત્તેજનમાં, નિર્ધન, ઉઘાડયાં, કનડતો,
નીમકહલાલ, મકબુલખાન, તેલંગણનો, શાંતિમાં.

પાઠ ૬૦-તૈમુરની, સ્વતંત્ર, ખુતરેજી, અંધાધૂંધીની,
વિકરાળ, સમરકંદમાં, એશિઆના, લુરયા, જોદ્દા, અસ્ત-
બસ્ત, ઘાડું, લૂટતો હિંદુકુશથી, મુમારકખાં, ટકાયું,
ભૂતનેર કતલ, વાઢીનાખ્યા, ઉજડ, ફીરસ્તા, અતિ-
શયોકિત, લૂટફાર, મુઝાંના, દરમિયાન, ફૂચ, બદગી, દ્રવ્ય,
લૂટયું, સલાહ, હરદાર, ત્રેસદ, નસરતખાંતે, ઇકબાખખાંએ,

પાઠ ૬૧—યુદ્ધનીતિ. રાજ્યનીતિ. પરિણામે. નામાં-
કિત. રાજ્યાધિકારી. કીર્તિવંત. નીવડયું, કાઠિઆવાડ.
કારમીર. કટક. ઓઢીઆ. બિકાનેર. બુદ્ધિમળ. દંડતા.
ભૌર્યને. અધિપતિ. ઊડયું. ત્વરાથી. ગભરાટનો. સુરંગા.
પ્રવીણ. સૂચના. ફૂર. સન્માન. કતલ. ધર્મમંદિરો. દીર્ઘ-
દષ્ટિથી. યુદ્ધનીતિ. ખિસ્તી. ટોડરમલ. કાયસ્થ. પદ્ધતિ.
ઈન્સાફનું. વિધવાઓ.

પાઠ ૬૨—હલદીધાટની. સૂદ. સાતેમ. સિસોદીઆ.
સોલાપુર. તિરસ્કાર. સૈનિકોને. હથિયારમાં. તૂટી પડ્યા.
થોદ્ધાને. ઉન્મત્ત. બહારે. દરમિઆન. ગ્યાદીઅરનો. પદ્મપ્ર.
મેમાનગીરીનો. સ્વામિભક્તિ.

પાઠ ૬૩—પોટુંગીઝ. જાન્યુઆરિ. આગતાસ્વાગતા.
પ્રતિનિધિ. ચિતોડ. જૂજ. ધરવટથી. ઠકુમશ્કરી. રત્નજડિત.
ફૂરતાથી. ઇસુખિસ્તનાં. કીનખાખ. ખટપટથી.

પાઠ ૬૪—મયૂરાસન, સમૃદ્ધિનો. અદ્ભુત. દેવર્નિઅર.
કિવાનખાનું. ખત્રી. સ્તંભ. ફરિયાદ. સુંવાળું. મિછાનું.
રાજચિહ્ન. અગિઆર. સુદ્ધાં. યાદગીરી. તખ્તેતાઉસ. ચોપુ-
લીઆં. ભાથા. માતીજડિત. વેનિસનો.

પાઠ ૬૫—ઝનુનથી. પરિણામ. વિષમ. વિજાપુર.
હુદકાદ. ઉત્સાહ. તિરસ્કાર. છુટકારો. ઉતકંઠા. ફેંકણમાં.

ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના. [૧૯

સિંહગઢ. પુરંદર. મંદવાડની. વિદિ. બાબુલ મક્કા. ચુસ્ત.
સિક્કા. દિલીરખાને. ડરાવ્યો. સંભાળ. ધર્મધ. કટ્ટો. રણ-
સંઘામમાં. ઘોડેસવાર. અણુવિદ્યાસ. રાજ્યાભિષેક. મંત્રિ-
મંડળની. નિષા. અત્યંત.

પાઠ ૬૬—સૂર્યમાળા. ગુરુ. ગુરેનસ. નેપ્ચ્યુન. બૃહ-
સ્પતિ. કક્ષા. નિહાળીને. ધૂમકેતુઓ.

પાઠ ૬૭—નક્ષત્રો. પ્રકાશિત. મર્યાદા. ક્ષિતિજ.
ધ્રુવનો. કલ્પી. સમર્પિ. લુપ્તધક. ગોળાર્ધમાં. બૃહત્. કૃત્તિકા.
રોહિણી. પુખ્ત. ખિચોખિચ.

પાઠ ૬૮—અદ્વાંશ. રેખાંશ. ચોકસપણું. પ્રત્યેક.
શુભાર. વિષુવવૃત્ત. વર્તુળ. રેખાંશવૃત્ત.

પાઠ ૬૯—નિયમિત. વ્યાપારવાયુ. જૂન. નૈઋત્ય.
આંધ્રી.

પાઠ ૭૦—કાર્બોનિકએસિડગ્રાસ. સદ્યાદિમાં. મહારાષ્ટ્ર.
શૂળપાણિના. ગેરસંપાદી. શરાવતી. વટાઇને.

પાઠ ૭૧—ભૂતળરચના. દ્વીપકલ્પ. કન્યાકુમારી. કળકુંપ.
સાહસિક. ભિનાશ. દ્વીગણા. નાગિએરી.

૨૦] ત્રીજા ધૈરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” છે આનો.

પાઠ ૭૨—દિલ્હી. અલાહાબાદ. લખનૌ, મહલીપટ્ટણ,
ડેલહૌસી. અહમદાબાદ. ત્રાવણકોર.

પાઠ ૭૩—વિશેષ. અમેરિકાથી. પત્થર. નિકાસ.
ઉથલપાથલ. રતનાગીરી. નાગિએર. અનુકૂળ. ડકકો.
મિતિ. પોષ.

પાઠ ૭૪—સ્નેહી. હિંમતરામ. નેગાપટ્ટણ. પોંડીચેરી.
મુસીબત. વિજયપટ્ટણ. શીંગડાં. ચિલ્કા. સિંકોના. ચિત્તે-
ગામ. આકિઆખ. અહમદશની. ઇત્યાદિ.

પાઠ ૭૫—વહીવટ. બ્રિટિશ. બહુચિસ્તાન. અંદામાન.
હેદરાબાદ મહેસુર. સેક્ટરી. લેફ્ટેનન્ટ. કમિશનર. રેસિડન્ટ.
ઇન્ડિઆ. એફિસ.

પાઠ ૭૬—ફૂંકે. વાયુશોષક. સોળ. નાઇટ્રોજન.
અતિશય.

પાઠ ૭૭—પડથો. ખૂંદી વડથો. ઘોષ. ધ્વનિ. ધૂજતી.
અથડાઇને. પડથમ. ઇન્દ્રિયને. નડતર. દિવાલ. પ્રતિધ્વનિ.

પાઠ ૭૮—સંઘાતે. અજાયબ. વિસ્મય. ઊંધો. ગાઠ-
નિદ્રા. આકૃતિ. કાળાંતરે. મુળીઆં. કાઠવડીચઠ. બહુ.

શુજરાતની સાં ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમંળા ત્રણ આના. [૨૧

પાઠ ૭૯-કુવારો. ચિપીઆ.

પાઠ ૮૦-ખૂચમાં. ઉષ્ણતામાપક યંત્ર. થર્મોમીટર.
કુલવેલો હિમખિંદુ. દરમિયાન.

પાઠ ૮૧-સ્પષ્ટ. સજ્જડ. ઢાંકણ, ઉંધો. ચત્તો.
પડદો. શોષાઈ.

પાઠ ૮૨-ઈટલિ. ગૂઢ. પ્રત્યેક.

પાઠ ૮૩-ઝડઢળ. એકઢળીઆં. ફૂટેલા. ચીમળાઈ.
સુકાએલાં. ફૂલમણિ. ઢાંકણ. વજ્જ. તુળસી. કોશીશ.

પાઠ ૮૪-પુષ્પકોશ. અવશ્ય. સીવણ. પરિપકવ.
બીજશય. આતુરતા. સંયોગ.

પાઠ ૮૫-વનસ્પતિ. સ્થિતિ. મિશ્ર. ફૂગ. ઉત્પન્ન.
ફણગો. ટપકયાં. જળાશયોમાં. ઉત્પત્તિ. વિચિત્ર. પિંડ.
વૃદ્ધિ. સમુજગાં. દરિઆઈ. સૂક્ષ્મદર્શક. બેક્ટેરિઆ. સૂક્ષ્મ.

પાઠ ૮૬-હુમખો. ફૂટયા. ભારવટીઆ. સાવરણી.
મશાલ. હુકાનો. મસાલો. તાસકો. સ્વાદિષ્ઠ. ખુબસુરત.
પરડા. મિઠાઈ. ટીશીઆ.

૨૨] સુરત જિલ્લાનો “ભૂગોળ શિક્ષક” ત્રણ આના.

પાઠ ૮૭—શહેનશાહતમાં. અસ્તર. તુંગલદ્રા. લક્કડ-
કામ. અઘાપિ. અણીશુદ્ધ. ટકાઉ. શોભીતું. સમિધ.

પાઠ ૮૮—બુદ્ધિશાળી. પ્રતિનાના. મૂર્ખ. સંપૂર્ણ. હોંસ.
પારિશ્રુતિક. તુકમરીઆ. સુંઠ. જામુસ. ટમેટા. વેંગલુ. ઇયગો.

પાઠ ૮૯—ઉત્પન્ન. જંતુમાંથી. કાંતે. પતંગીઆની.
ઇયળ. પ્રશ્ન. જિંદગીમાં. અનુસરીને. માદા. ઈંડાં. કાળાશ.
જન્મે. શેતુરનાં. પુષ્ટ. અઠવાડીઆં. ફોરોટો. વિદાળે. નિરાંતે.
સોહામણાં. કૂદતી. મછ. સુંઠ. સોળ. અવસ્થા. બિલાએલી.
ઠંકાએલી. શિખામણ. ધિક્કારવું. અનુદૂળ. પરિપૂર્ણ.

પાઠ ૯૦—મીડું. શાહમુગ. પારદર્શક. ત્યા. પૌષ્ટિક.
અપારદર્શક. સંકેદી. સજ્જડ. ભોક્તાથી. વૃદ્ધિ. હૃદય.
સૂક્ષ્મદર્શક. વીરળાએલી. શિખાઆ. ગોષળ. જરદી.
અદૃશ્ય. પડો.

પાઠ ૯૧—મનુષ્ય. લંગુર. સમુજગી. કપિ.—ગારિલો.
મીલ. માંકડાં. વાંદરાં. સંપાટાખંધ. ઠેકડા. કૂદતાં. અપરક્યાળી.
તૂલને. ટયાર. દોડદોડ. અભદેશ. શિખામ. આફ્રિકામાં.
વિશાળ. ઘુંટણ. બળિએલ. ફેર. ચિદરાળ. ઉસંગડિયંગ.
કુંપડાંકાળીઆં. સરહત. વર્તતાં. ખદારણ. બેટાળ. હાડ-
પિંજર. અતિશય. ચંદિઆતું. વિદ્વાનો. અનુમાન.

સુરત શહેરનો “ભૂગોળ શિક્ષક” અહીં આના. [૨૩

પાઠ ૧૨-પત્થરનું. હથિયાર. જન્મ્યાં. તથાપિ.
સૂઝ્યો. કાચલાંવાળાં. ભાંગવામાં. હાલતાં કલેઠાં. ગરમાવો.
મુખ્યત્વે. લેખવ્યાં. શોધ. શિલ્પશાસ્ત્ર. શ્રેષ્ઠ.

પાઠ ૧૩-સંધાએલો. તાલકાની. પૃષ્ઠમાંથી. હૃદય.
રજ્જુ. ટચલી.

પાઠ ૧૪-શ્વાસોચ્છ્વાસ. ચોકખું. ઇંદ્રિયો. સ્થિતિ-
સ્થાપક. શ્વાસનળી પ્રાણવાયુ. ઉચ્છ્વાસમાં. નિરંતર.
અખોલમાં. ઝિંઘતા.

પાઠ ૧૫-રંગાટકાર દેટો. કમુંખી. પિળાશ. નિચોવી.
લિનાશ. રૂપીઆભાર. નિચોવ્યાં. ગદલ. લીંબુ. પ્યાલ.
હળદર. અખ્યાસી. કીરમણ. મિશ્રણમાં. ફટકડી. ગળિઆરા.
ભાલતાં. સળેલું. ચીચુડના. એલીઝરીન. ઉરાડી. કોલદાર-
માંથી. સાળુ.

પાઠ ૧૬-નળીઆં. મટોડી. લાદ. ગુંદાઝ. મુલાયમ.
ચિકાશ. કાણું. સપાટ. પુડીઉં. ખીલડા. ઢાળ. પુડીઆમાં.
ચઢાવ્યો. ફાલ્યું. પલાળતો. ચોંટતો. ટપેરે.

પાઠ ૧૭-ઉચ્ચાલન. મનમુખો. ઢાંડીઆ. બુધત્તે.
ટેકવ્યો. સ્ટેશન. પૈડાની. સાણસી.

પાઠ ૧૮-ગરગડી. રેંટ. નમુનો. નિહાળો. આંસરે.
ઢારડું. વળગાડેલું. ટાંગ્યું.

૨૪] પાંચમા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ચાર આના.

જોડણી*ના એકજ સરખા

નિયમવાળા શબ્દો.

રિવાજ, દિવાલ, નિલાવ, વિવાદ, વિહાર, વિવાહ, ખિતાબ, નિરાશ, મિઠાશ, સિનાશ. નિકાશ શિઆમ, દિવાન, વિશાળ, શિઆળ, શિઆળો. પિશાબ. નિવાસ. ચિતોડ, વિનોદ, નિશાની, નિતારી, તિજેરી, ભિખારી, નિહાળી, વિદ્યાળી, મિઠાઈ, ચિતારો, પિડાતો, બિજાનું, વિદ્યાળે, ધરાદો, વિસારે, વિશેષ, ચિઠીઓ, ચિપીઓ.

ચિત્રામણ, વિલાયત, મિનાકારી, મિલકત, શિખામણ, મિથ્યાભિમાન, દિપાલ, ભિક્ષાપાત્ર, હિતેચ્છુ, નિરાધાર, લિલોતરી, વિરાજિત, ખિલાફત, બિડાએલી વિજાપુર, નિહાળવું, વિલીપણ, હિમાલય, ઇત્યાદિ, મિત્રાચારી, બિકાનેર, સિસોદીઆ, દિલીરખાં, બિડાએલી.

પરિણામ, અગિએલ, અભિમાન, અભિપ્રાય, ધડિઆળ, વરિઆવ, અગિઆર, ફરિયાદ, હોશિયાર, હથિયાર, કાળિદાસ, ગળિઆરો, નાળિએર, નારિકેળ, નાળિએરી, નળિએરી, હરિઆળી, અગિઆરી, પારિજાતક. આકિઆબ,

* તત્સમ, તદ્ભવ, અને પરભાષાના શબ્દોના આસ નિયમો વાળા અહીં કહેવાનો ઉદ્દેશ નથી, પણ હરકોઈ શબ્દમાં બીજો અક્ષર દીર્ઘ હોય તો પહેલો હ્રસ્વ આવે એટલેજ સરખો નિયમ હોવાનો હેતુ છે.

થોથી થોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના. [૨૫

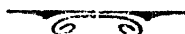
ગરિઆઇ, હરિઆઈ, કરિઆઈ. ચાઠિઆતું. જરિઆત, કબ-
જિઆત. દરમિઆન, બહુચિસ્તાન, અધિનિકુમાર, પતિ-
તોદ્ધાર, ઇસ્તિખતાલ, હસ્તિનાપુર, કાઠિઆવાડ, અમેરિકા,
સંક્ષિપ્ત.

સુસ્ત, સુસ્તી, કુસ્તી, મુખાઈ, દુર્ગુણ, દુર્મતિ, દુર્ગંધ.
મુઝાઈ, ધુમાતો, સુમાવા, સુહાય, ખુશાસો, ખુશાલી.
યુરોપ, પુરાવો, શુમાર, કુતારો, કુરેશ, કુરાન, ખુઝાવી.
હુદાઈ, પુરાઈ, ઉપાડે, ઉડાડે, ઉતાર, ઉછાળી,

ઉપાસના, ઉત્સાહ. ઉત્સવ, ઉત્પાત, ઉત્તેજન, ઉચા-
પત, ઉધાડયાં, મુકાબેલું, ગુમાસ્તો, ખુશામદ,

ખૂશ, ખૂબ, જૂદ, ખૂર, લૂટ, ભૂપ, ઘૂપ, ભૂલ, ફૂલ, મૂલ,
તૂલ, પૂલ, પૂછ, મૂછ, મૂળ, ઘૂળ, પૂર, દૂર, શૂર, ફૂચ, ખૂચ,
જૂન, ઘૂન, ઊન, ઊડ, મડ, જૂડ, ફૂડ, સૂદ, જૂજ, જૂથ.
ગૂઢ, ફૂગ.

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

ધાતુ, હિતુ, ઋતુ, જંતુ, તંતુ.

માયાળુ, દયાળુ, મમતાળુ, કૃપાળુ, બ્રાણુ, સાળુ,
વાળુ, વાયુ.

મૃત્યુ, વિષ્ણુ, જીવ્યુ, હિતેચ્છુ, સ્નાયુ,

બિંદુ, સિંદુ, બંધુ, પરંતુ, આંસુ, પાંડુ,

૨૬] ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના.

નિરાશ, નિકાશ, ભિનાશ, લિલાશ, પિળાશ, મિઠાશ,
કચાશ, કાળાશ, ભુરાશ,

સ્થિતિ, મિતિ, તિથિ, ગિરિ, વિધિ, તિથિ, મિનિટ,
તિખાશ, ક્ષિતિજ, ધ્રિટિશ.

ગતિ, પતિ, મતિ, જાતિ, જ્ઞાતિ, શાંતિ, કાંતિ, નીતિ,
શીતિ.

હાનિ, મુનિ, શકુનિ, અવનિ, સાંદીપનિ, ધ્વનિ,
મત્યાદિ, અનાદિ,

કપિ, કદાપિ, તથાપિ, અઘાપિ.

ઋષિ, જન્યુઆરિ, સેક્ટરિ, સોસાયટિ.

દારકું, પાંદકું, ગોદકું, ઉદવાડ, મંદવાડ, ગંદવાડ. કાંડી.

મુડકું, પડદા, વડોદરા.

શરણુ, ભક્ષણુ, લક્ષણુ, શિક્ષણુ, વર્તણુક, નીમણુક.

પટ, ખટ, ખીલવટ, ખનાવટ, ધુમટ, ફેકટ, ઝાપટ, ઘાટ,
કમકમાટ, ખડખડાટ, ખડખડાટ, ફુટ, અખુટ.

રઠ, વઠ, ઢાઠ, નાઠ, વાઠ, લાઠ, વિનોઠ, સૂઠ, ચૌઠ.

સાઠ, આઠ, પાઠ, ઠઠ.

રૂપીઓ, મહીના, દરીઓ, વાણીઓ, સાથીઓ, ખલીફા,
ખંતીલો, ઓઢીઆ.

માહીતી, નામીચી, ગલીચી, બત્રીસી, ભત્રીજ.

એશિઆ, આફ્રિકા, કોકિલા, ધટિકા, રોહિણી.

પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૨૭

આયુષ્ય, ભવિષ્ય, મનુષ્ય, વિશેષ્ય, પુષ્ય.

શેષ, વિશેષ, વિશેષણ, વિશેષ્ય.

જોડાક્ષર,

દહ, અવશ્ય, બુદ્ધિ, સ્નાયુ, વિદ્વાન, પ્રયત્ન, કૃસ્તી,
ક્રિકેટ, સુસ્તી, મુખ્યત્વે, ઇંદ્રિયો, અહ્યયર્ય, દ્વેષ, મશ્કરી,
નિશ્ચય, દુર્ગુણ, મુખાંક, આયુષ્ય, અકસ્માત, અણુધાર્યુ,
પ્રખ્યાત, ચિત્રામણ, પરીક્ષા, ઢોળયું, સ્વસ્થ, મૃહસ્થ,
ચેત્યો, સ્વભાવ, યુદ્ધ, પ્રસન્ન, અસ્વચ્છ, ધાસવાટે, કાર્મો-
નિક, ઉત્પન્ન, સિદ્ધ, નૈટ્રોજન, ઓકિસજન, શુદ્ધ, કૃપાળુ,
મૃત્યુ, કોકેન, જવાંમદ, જવદંતે, આયર્લાંડ, સિત્તેર, પ્રાર્થના,
પુન્કળ, ધૈર્ય, શ્રદ્ધા, ભક્તિ, વિદ્યાર્થી, શિષ્ય, વર્ગ, શ્રીકૃષ્ણ,
ગુરુપત્ની, નિષ્ઠા, નિશ્ચય, અમૂલ્ય, વર્તવું, જન્મારો, આ-
ચાર્ય, સ્વચ્છંદી, પ્રસંગ, સ્મરણ, સુસ્ત, સાંભર્યું, દ્વારકા,
દ્વારામતિ, દુર્ગ, ચેષ્ટા, વૃદ્ધ, દષ્ટિ, કૃપાનાથ, પ્રતિઉત્તર,
કૃષ્ણ દર્શન, કૃષ્ણ મંદિર, જહિત્ર, સ્ફટિક, મૃદંગ, ચોદ્દા,
પ્રતિહાર, પૃથ્વીપતિ, વૃદ્ધિ, પુષ્ટિ, તંદુરસ્તી, સામર્થ્ય, ભ-
વિષ્ય, જિંદગી, ફક્ત, જાગૃતિ દ્રાક્ષ, મઘાર્ક, દાકતર, અ-
ભિપ્રાય, દ્રાવિડ, વાયવ્ય, ધર્મશાસ્ત્ર, વેદધર્મી, શુદ્ધ, વિષ્ણુ,
ઘટ, વ્રત, વૈષ્ણવો, સંન્યાસી, સ્વાર્થી, બુદ્ધ, બૌદ્ધ, અહ-
દશ, શ્વેતાંબર, દિગંબર, તીર્થંકર, વૈરાગ્ય, સિદ્ધાંત, તુક-
સ્તાન, રતુતિ, સુત્રી, અગ્નિ, ચિહ્ન, ક્રિયા, અવસ્થા,

૨૮] ચોથી ચોપડીનો “ક્રિકેશન શિક્ષક” ચાર આના.

જરથોસ્ત, ખિસ્તી, પોર્ટુગીઝ, પ્રોટેસ્ટન્ટ, મેગરથેનીસ,
ભત્રીજો, સંક્ષિપ્ત, તામ્રપટ, વર્ણન, ચંદ્રગુપ્ત, સેલ્યુકસ,
અંધકર્તા, વ્યવસ્થા, વિદ્યાસુ, મિલકત, શ્રમણ, હર્ષ, મૃગયર્મ,
વિદ્યાલ્યાસ, ભરગચ્છી; પંડ્યા, ઋગ્વેદ, સંહિતા, વરુણદેવ,
વસિષ્ઠ ઋષિ, તુષ્ટ, ભુજ્યુ, આદિતીકુમાર, સમુદ્રયાન,
ભુગુકચ્છ, ક્ષણિન, છટ્ટો, શૃંગ, શ્યામ, તત્કાળ, તૃપ્ત, દૃઢ્ય,
નિર્મળ, ગ્રામ, મૂર્છના, છત્રીસ, મુશ્કેલ, પ્રસિદ્ધ, નોંધ્યા,
ધ્યાન, બુદ્ધી, ચંદ્રમા, અવતર્યો, મગ્ન, અહભુત, સદ્ગુણ,
નિર્ધન, સ્વપ્ન, અડસદો, સ્વતંત્ર, પરતંત્ર, મિથ્યાભિમાન,
ઉત્સાહ, અમસ્તી, વર્તણૂક, આશ્ચર્ય ધર્મિષ્ઠ, ત્રેવડ, ઉદોગી,
ઉદ્ભવી, પ્રમાણિક, રત્નાગીરી, દ્રવ્ય, ઉન્નેજન, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય,
શુદ્ર, વર્માપદેશ, હિરણ્યાદા, હિરણ્યકશ્યપ, દિગ્બાલ, પર્વત,
શૃંગ, પ્રાદા, બ્રહ્માંડ, પત્રગ, ઉત્પાન, દુર્ભતિ, કાર્તી, સ્ટે-
શન, સ્ત્રી પુરુષ, વાતુગર્ભ, મૃતિ, કીર્તિ, સ્તંભ, કાણભંગુર,
વૃત્તિ, નિર્વાણ, કલ્પના, દિનચર્યા, સૂર્યોદય, સૂર્યાસ્ત, ભિક્ષા-
પાત્ર, કૃષ્ણા, પુણ્ય, હસ્તનાપુર, તુંગભદ્રા, જન્યુઆરિ,
શ્રીમાળી, ડાહ્યાભાઈ, સંપ્રદાય, ફર્નસ, હિતેચ્છુ, વર્નાકયુ-
લર, પદ્ધતિ, ઋતુવર્ણન, વર્ષાસન, યુક્તિ, ધાર્મિક, અત્યંત,
પ્રીતિ, દુર્ગુણ: મિષ્ટ, હર્ષા, ઝળા, નિર્મળા, જુક્તિ, આ-
ચર્યો, કૃષ્ણાં ચક્રવર્તી, નિમિત્ત, આદ્વાન, આગસ્ટ, છટ્ટો,
સ પટેંબર, કંટાળ્યા, સ્પષ્ટ, વૃક્ષો, સ્વાર્થ, હરિશ્ચંદ્ર, ધર્મિષ્ઠ,
વિદ્યામિત્ર, આદિત્યેશ્વર, ગરુડેશ્વર, સસ્થાન, પાથર્થુ,
શુભપાણેશ્વર, ચૈત્ર વદિ, પ્રદક્ષિણા, સદાગત, તુલ્યો, છટ્ટો

બાળવર્ગનો “મુખગણિત શિક્ષક” સવા આનો. [૨૬

મૃગલાં, નિર્ભય, બુદ્ધી, અયોધ્યા, પર્ણકુટી, આશીર્વાદ,
લુગડાં લતાં, ચત્તા, વધ્યાસધ્યા, ધાસ્તી, દાટયું, કૃપણ,
નાસ્તિક, આસ્તિક, કર્તા, સંરક્ષણ, છિદ્ર વાટે, શ્રદ્ધા, પતિ-
તોદ્ધાર, વિશ્વેશા, કૃતિ, નિર્ખી, નૃત્ય પ્રતિ, વ્યાધો, ભૂસ્તર,
સ્વાશ્રય, ઇસ્પતાલ, અફગાનિસ્તાન, પોર્ટુગલ, આફ્રિકા,
લિસ્બન, સિંહલદ્વીપ, મોલ્યુકા, સમૃદ્ધિ, મલાક્કા, માકિવસ,
વૂર્સ્ટર, સ્કોટલાંડ, ગ્લાસગો, કલાઠડ, કુલ્દન, આટલાંટિક,
સ્ટીવન્સન, કલહાર, ભૂંગ, સાંમિત્રિ, સત્તરમા, જન્મ્યા, વાર્તા,
સંસ્કૃત, વલ્લભ, દ્રૌપદી, શીઘ્ર, નગાખ્યાન, સુલદ્રાહરણ,
સુધન્વાખ્યાન, કવિત્વશક્તિ, સ્વર્ગવાસ, ધાર્મિક, ઓધ્યા,
દમાસ્કસ, પ્રપ્રોત્ર, અખ્યાસી, વર્માધ્યક્ષ, મુરખમી, શ્લોક,
મિત્રતા, અક્ષત, ખ્યાલ, પુસ્તકાલયો, સંપ્રદસ્થાનો, મનુષ્ય,
કૃતિ, દ્વેષી, કૃપણ, પ્રકૃલિતા, સર્વજ્ઞ, કૃત્ય, દ્વેષીલા, ધિકાર,
મીણખતી, ધાસ્કો, ધ્રુજવા, સ્વાધીન, સર્વથા, આશ્ચિત,
સ્પર્ધા, ઉત્સવ, હર્ષ, છુટ્ટી, પત્યર, સ્ફટિક, અષ્ટખુણ,
કીર્તિસ્તંભ, શય્યા, સમક્ષ વાદમીડિ, સગ્રીવ, પત્નો, વિદિ,
ઇંદ્રજિત, કુલકર્ણી, ગર્ભવંતા, અધ્યમેધયજ્ઞ, પતિપત્ની,
વર્ણવ્યા, દૃતભાટ્ટ, યુધિષ્ઠિર, અર્જુન, દુર્યોધન, નિષ્કળ,
સ્વયંવર, મન્થવેધ, ઇંદ્રપ્રસ્થ, કુપ્ત દ્રોણાચાર્ય, ભીષ્મપિતામહ,
વર્ણાશ્રમ, ભિન્ન ભિન્ન, શાશ્વો, ત્વરા, શ્વાસોચ્છવાસ,
અવશ્ય, નિરુદ્ધમી, નિસ્તેજ, મન્થન, સદ્ગ્રંથ, પતિવ્રતા,
ઈત્યાદિ, વટેમાર્ગ, સૃષ્ટિ, અત્રિગ્રી, હંડકારણ્ય, અગસ્ત્ય,
વિન્ન, સંસ્કાર, અરુંધતી, વૃદ્ધ, ઋષ્યશૃંગ, અધ્યમેધ, વળ,

૩૦] ત્રીજા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” છે આના.

કદંબ, ચિત્ત ઉત્તરરામચરિત્ર, ઉજ્જવન; સંવત્સર, અભિષેક,
અબ્યુખક્કર, વીરેશ્વર, ઊર્મિ, ખરાસ કસ્તુરી, ઉદમ કર્મ સંવાદ,
પ્રસિદ્ધ, ઉર્દુ, સમશ્યા, પરદુઃખલજન, નોંધ્યા, નિર્દોષ,
શ્વાસ. કૂર, હસ્તે. સામ્ય, પ્રતિષ્ઠા, પ્રશ્ન, સ્મશાન, સત્પુરુષ,
ઠગું, દીર્ઘસૂત્રી, મૂર્તિપૂજક. મુત્તલીખ, અખદ્ધા, આલ્યાવસ્થા,
પુનર્લગ્ન, કાષ્ઠપાષાણ, પરિપકવ, તુચ્છકારી, સદુપદેશ,
અગ્રેસર, પ્રાસાદિક, નિષ્કામ, નિરુપાય, પર્યંત, ઇસ્તિબુલ,
યજ્ઞદેવ, દસ્તુર, તત્ત્વો. કસ્તી, અર્પણ, અંકલેશ્વર,
અસાહિદીન, ટક્કર. દિલ્હી, શાહબુદ્દીન, ઉર્ફે, થાણેશ્વર, મિટ્ટી,
સંયુક્તા, સરસ્વતી, આશ્રિત, શબ્દવેદ, યશસ્વી, તેજસ્વી,
હર્ષવર્ધન, શિલ્પદિત્ય, મદ્રેસા, ફળદ્રુપ. અસ્તવ્યસ્ત ફીરસ્તા,
અતિશયોક્તિ, હરદ્વાર, ત્રેસક, કાશ્મીર, શૌર્ય, પ્રવીણ,
સન્માન, દીર્ઘદષ્ટિ, પદભ્રષ્ટ, સ્વામિભક્તિ, પ્રતિનિધિ, ઠકા-
મશ્કરી, રત્નજડિત, કૂરતા, સમૃદ્ધિ, દેવનિઅર, તખ્તેતાઉસ,
ચુસ્ત, ધર્મોદ્ધ. કદો, રણસંગ્રામ અણુવિશ્વાસ, રાજ્યાભિષેક,
મંત્રિમંડળ, નિષ્ઠા. અત્યંત, નેપ્ચુન, બૃહસ્પતિ, પ્રકાશિત,
ધ્રુવ, કલ્પી, સમર્પિ લુખ્ધક, ગોળાન્દ્રી, બૃહત, કૃત્તિકા,
પુખ્ત, પ્રત્યેક, વિપુલવૃત્ત, વૃત્ત, રેખાંશવૃત્ત, વર્તુળ નૈઋત્ય,
સહ્યાદ્રિ, મહારાષ્ટ્ર, દ્વીપકલ્પ, મહાલીપદ્મ, બ્રહ્મપુત્રા, ત્રાવણ-
કોર, ડકકો, નેગાપદ્મ, વિજગાપદ્મ, ચિલ્કા, બલુચિસ્તાન,
મહેસુર, સેક્ટર, હેડ્ડેનંટ, નાઇટ્રોજન, ધૂળતી, પ્રતિધ્વનિ,
નિદ્રા, ગદ્દા, થર્મોમિટર, ચંતા, રેપન્ટ, પુષ્પકોશ, મિશ્ર,

ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૩૧

ઉત્પત્તિ, સૂક્ષ્મદર્શક, એકિટરિઆ, સ્વાદિષ્ટ, હુકકો, અસ્તર,
અઘાપિ, અણીશુદ્ધ, સંપૂર્ણ, પરિપૂર્ણ, શાહમૃગ, પારદર્શક,
ત્વચા, પૌષ્ટિક, શિલ્પશાસ્ત્ર, શ્રેષ્ઠ, પુષ્પ, ઉચ્છવાસ, મિશ્રણ,
ઉચ્ચાલન, ટાંગ્યું,

—:મળતા જોડાક્ષર:—

વર્ગ, દર્શ, ચર્મ, ધર્મ, ગર્ભ, વર્ષ, હર્ષ, કર્મ,
અદ્યયર્થ, ધૈર્ય, આચાર્ય, દુર્ગ, સામર્થ્ય, મદ્યાર્ક, ધાતુગર્ભ,
સ્વાર્થ, દ્રોણાચાર્ય, વટેમાર્ગ, ચઝઢેઝઢ, શૌર્ય, ગાળાદ્ધ,
પૂર્ણ, સંપૂર્ણ, પરિપૂર્ણ, કુંભકર્ણ.

કર્તા, વાર્તા, સ્પર્ધા, કિતચર્યા, હણાં, ઝણાં,

ધર્મો, વિદ્યાર્થી, કાર્તી, નિર્ધર્મ, ચક્રવર્તી.

અણધાર્યું, સાંભર્યું, અવતર્યું, પાથર્યું, ઠર્યું.

મૂર્તિ, ઊર્મિ, કીર્તિ, સપ્તર્ષિ, ઉર્દુ, ઉર્ફ.

દુર્ગુણ, દુર્મતિ, મુખાર્ક, પ્રાર્થના, દર્શન, વર્ણન, નિર્મળ,

નિર્ધન, નિર્ભય, નિર્વાણ, નિર્ગોષ, પર્વત, અર્પણ, દર્પણ,

વર્તુળ, વર્તવું, તીર્થંકર, તુર્કસ્તાન, પોર્ટુગીઝ, સૂર્યોદય,

સૂર્યાસ્ત, વર્ષાસન, સર્વસ્વ, મૂર્છના, પર્ણકુટી, પોર્ટુગીઝ,

વર્ણવ્યા, દુર્યોધન, વર્ષાશ્રમ, દીર્ઘસૂત્રી, દીર્ઘદષ્ટિ, નૈર્ઝત્ય,

વર્નાકયુક્તર, કાર્બોનિક, માર્કિવમ, વૂસ્તર, આયર્લાંડ, નિર્ભક,

પુનર્જન્મ, હર્ષવર્ધન, થર્મોમીટર, પારદર્શક, સૂક્ષ્મદર્શક,

ઠવરનિઅર,

उ३] पांचमा घोरणुनो “मुणगणित शिक्षक” तणु आना.

निरंतर, निस्तेज, निर्धन, निर्मण, निर्लय, निर्दोष,
निरुपाय, निरुधमी, निष्काम, निष्कण.

दुर्गुण, दुर्गंध, दुर्मति, दुर्मण, दुर्जन.

प्रति, प्रीति, कृति, व्याकृति, ज्ञातृति, स्तुति, गति, पति,
रति, भति, दुर्मति, पद्धति.

मित्र, शत्रु, पात्र, परतंत्र, रयतंत्र, सौमित्र, ताम्र,
वज्र, शीघ्र, शूद्र, निद्रा, तुंगलद्रा.

प्रसन्न, प्रज्यात, प्रसंग, प्रति, प्रसिद्ध, प्रमाणिक,
प्रपौत्र, प्रदुष्टता, प्रतिष्ठा, प्रश्न, प्रकाशित, प्रत्येक, प्रार्थना,
प्रासादिक, प्रीति, प्रोटेस्टेंट, प्रौढा.

अह्वयर्थ, अह्मांड, अह्वपुत्रा, अमण, अद्धा, अण्ड, क्रिया,
किक्केट, द्रव्य, दाक्ष, दाविड, द्रोणाचार्य, द्रोपदी ध्रुव, त्रेवड,
त्रेसर, त्रायलुकोर, कूर ध्रूज्या, ध्रूजती, ग्राम, गत.

कृपा, वृद्ध, वृद्धि, सृष्टि, वृष्टि, वृत्त, वृत्ति, मृग, मृगयर्म,
मृगलां, कृत, कृति, जृहत्, जृहस्पति, वृक्ष, नृत्य, कृत्य,
मृत्यु, कृष्ण, कृष्णा, गृहस्थ, कृपाणु, कृपणु, लूगुकच्छ, मृदंग,
कृत्तिका, पृष्ठ, तृप्ति, लूक्य, शृंग, लूग, धृतराष्ट्र, दंड, दंडता,
दृष्टि.

श्याम, श्लोक, मरकरी, मुश्केल, कारभीर, वैश्य, समश्या,
निश्चय, आश्चर्य.

अश्व, अश्वमेध, वीरेश्वर, थालेश्वर, अंडलेश्वर, गरुडेश्वर,
शूलपाणीश्वर, आदित्येश्वर, श्वास, विश्वास, विश्वासु, विश्वासु,
विश्वामित्र, श्वतांबर, विश्वशा, आश्विन.

ચોથા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૩૩

શ્રવણ, શ્રદ્ધા, શ્રીમાળી, શ્રેષ્ઠ, મિશ્ર, મિશ્રણ, આશ્રય,
સ્વાશ્રય, આશ્રમ, વર્ણાશ્રમ, આશ્રિત.

ઈષ્ટ, મિષ્ટ, સ્વાઈષ્ટ, સ્પષ્ટ, ભ્રષ્ટ, પદભ્રષ્ટ, ચેષ્ટા, દષ્ટિ,
સૃષ્ટિ, વૃષ્ટિ, વિષ્ટિ, પુષ્ટિ, પૌષ્ટિક, અષ્ટાષુભ.

વસિષ્ઠ, ધર્મિષ્ઠ, કાષ્ઠ, શ્રેષ્ઠ, પૃષ્ઠ, યુવિષ્ઠિર, નિષ્ઠા,
પ્રતિષ્ઠા.

પુષ્કળ, નિષ્કામ, નિષ્કળ.

આયુષ્ય, શિષ્ય, ભવિષ્ય, મનુષ્ય, ઋષ્યશૃંગ.

કૃષ્ણ, કૃષ્ણા, મહારાષ્ટ્ર, કૃતરાષ્ટ્ર.

પુષ્પ, પુષ્પકોશ, નિષ્પ, વૈષ્ણવ, ભીષ્મ.

શુદ્ધ, યુદ્ધ, બુદ્ધ, સિદ્ધ, પ્રસિદ્ધ, વૃદ્ધ, વૃદ્ધિ, સમૃદ્ધિ,
શુદ્ધિ, બુદ્ધિ, શ્રદ્ધા, યોદ્ધા, સુદ્ધાં, ગોળાર્દ, ઓદ્ધા, પતિ-
તોદ્ધાર, પદ્ધતિ, સિદ્ધાંત.

વિદ્યા, વિદ્યાર્થી, મઘાર્ક, ઉદ્યોગી, ઉદ્યમી, ઉદ્યમ, અઘાપિ.

દ્વાર, દ્વારકા, દ્વારામતી, દ્વીપ, દ્વીપકલ્પ, દ્વેષ, દ્વેષી,
દ્વેષીણા, વિદ્વાન, હરદ્વાર.

વધ્યાસધ્યા, અધોધ્યા, નોધ્યા, ધ્યાન, ધર્મધિક્ષ, મધ્યમ.

પ્રસન્ન, ઉત્પન્ન, ભિન્ન, પત્નગ, સુત્રી.

અક્ષત, અપુષ્પકર, મલાક્ષા, વિકાર, ડકકો, હુકકો,
પલ્લવ, પ્રકૃષ્ટતા, અપલ્લવ, જવલ્લે.

અડસટ્ટો, કટ્ટો, બુટ્ટી, છુટ્ટી, મિટ્ટી મઝલીપટ્ટણ, વિભગા-
પટ્ટણ, નેગાપટ્ટણ.

અક્ષાઉદ્દીન, શાહબુદ્દીન.

મુરખમી, શય્યા, ઉજ્જન, ઉચ્ચાસન.

છપા, કપા, ઠંડા ગડા,

ચિત્ત, ચ-તો, પ-તો, વૃત્ત, વૃત્તિ, ઉત્પત્તિ, કૃતિકા, ઉત્તમ,
ઉત્તર, નિમિત્ત, સિ-તેર, ઉ-તેજન, મીલુખતી.

છટ્ટી, ભટ્ટી, બુટ્ટી, પત્થર,

તુપ્ત, ગુપ્ત, ચંદ્રગુપ્ત, અક્ષિપ્ત.

સદમંથ, સદગુણ, સદભક્તિ, અદ્ભુત.

કીર્તિ, મૂર્તિ, ભક્તિ, શક્તિ, યુક્તિ, જુક્તિ, મુક્તિ.

મરકરી, પત્ની, સ્વચ્છંદી દ્વારામતી, જિંદગી સંન્યાસી.
સ્વામી, સુત્રો, ભરગચ્છી, બુટ્ટી, ઉઘોગી, ઉઘમી, રત્નાગીરી,
શ્રીમાળી, છટ્ટા, ક્ષત્રિયાણી, બુટ્ટો, પર્ણકુટ્ટી, દ્રૌપદી, અખખાસી,
મુરખમી, દ્રષ્ટી, મીલુખતી, છટ્ટી, આત્રેયી, અરુંધતી, દીર્ઘ-
સૂત્રી, તુચ્છકારી, કિલ્હી, મિટ્ટી, સરસ્વતી, યશસ્વી, તેજસ્વી,
કલ્પી, ધૂજતી, સુસ્તી, કુસ્તી, તંદુરસ્તી, અમસ્તી, કસ્તી,
ધાસ્તી, ખિસ્તી.

સ્વચ્છંદ, સ્વચ્છંદી, ભરગચ્છી, કચ્છ, ભગુકચ્છ, મૂચ્છના,
હિતેચ્છુ, ઉચ્છવાસ, તુચ્છકારી.

ભક્તિ, દષ્ટિ, પૃથ્વીપતિ, વૃદ્ધિ, પુષ્ટિ, જન્યુતિ, અગ્નિ,
ઋષિ, દુર્મતિ, મૂર્તિ, કીર્તિ, વૃત્તિ, જન્યુઆરિ, પદ્ધતિ,
પ્રીતિ, યુક્તિ, જુક્તિ, આકૃતિ, ચૈત્ર, વહિ, પ્રતિ, સમદ્ધિ,
સૌમિત્રિ, કૃતિ, વાદમીકી, વિષ્ટિ, ઇત્યાદિ, સૃષ્ટિ, વૃષ્ટિ, અતિ-
શયોક્તિ, પદ્ધતિ, પ્રતિનિધિ, સમૃદ્ધિ, બુહસ્પતિ, સેકેટરિ,
સૌસાયરિ, વનિ, ઉત્પત્તિ, અધાપિ,

પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

અવશ્ય, ક્રિકેટ, સુસ્તી, અતિશય, વ્રહ્મચર્ય, અંકુશ, વડવડાટ, દ્રેષ, વુર્ગુણ, મુર્ખાઈ, અનીતિ, આયુષ્ય, સમય-સૂચકતા, ચિત્તારો, પરીક્ષા, સ્વસ્થ, છુરસી, આતુરતા, પ્રસન્ન, કાર્બોનિક, પઠવાડ, સિદ્ધ, નૈટ્રોજન, પરિણામ, મુશ્કાઈ, મૃત્યુ, બેઠક ઉઠક, કોક્રેન, આવર્લોડ, પાઠણપોષણ, સહીસલામત, શ્રદ્ધા, ગુરુભક્તિ, સાંદીપનિ, ગુરુપત્ની, વિશેષ, એકનિષ્ઠા, જન્મારો, સ્વચ્છંદી, વડોદરામાં, સદાશિવપંત, સગડી, ગોદ-હામાં, અરુરિઆત, છુટકોજ, દ્વારામતી, વુંદુમી, ચેષ્ટા, વૃદ્ધ, દષ્ટિ, પ્રતિઉત્તર, કૃષ્ણદર્શન, જડિત્ર, મિનાકારી, સ્ફાટિક, મૃદંગ, પ્રતિહાર, સિંહાસન, નિભાવ, પુષ્ટિકારક, સામર્થ્ય, ભવિષ્ય, સ્ત્રીલવટ, જાગૃતિ, મિનિટ, મધાર્ક, વિષ્ણુ, શ્વેતાંબર, દિગંબર, તીર્થંકર, સિદ્ધાંત, ચિહ્ન, જરથોસ્ત, હિસ્તી, હિસુ-હિસ્ત, પ્રોટેસ્ટન્ટ, રોમન કેથોલિક, મત્રીજો, સંક્ષિપ્ત, સેલ્યુલસ, કાંડા, મૃગચર્મ, વિદ્યાભ્યાસ, ફૂલવેલ, ભરગચ્છી, જ્ઞાતિ, દરીઆકાંઠા, વિનુકાકા, ઋગ્વેદસંહિતા, વસિષ્ઠઋષિ, તુપ્ર, મુજ્યુ, અશ્વિનીકુમાર, સમુદયાન, મૃગુકચ્છ, મૂશિર, શામલમટ, વિલુદું, શંગ, તત્કાલ, નૃપ, હૃદય, છીંડું, મૂંઝાનાં, દોરડું, નસાશે કદાપિ, ઓર્ચીતી, નૌધ્યા, મુશ્કાઈ, વુડી, હાતિમ ચૌદ, ફરિયાદ, અદ્ભુત, જવાં-

३६] पांचभा धोरणुनो “गुणगणित शिक्षक” त्रय आना.

मर्दी, डोसी, दोटेली, स्तब्ध, अडसटो, मंदवाड, चिढीआं,
मिथ्याभिमान, मेगेस्थिनीस गुणिअल, वेठवैतरू, वर्तणुक,
आश्चर्य, धर्मिष्ठ, गरासणी, वाणीत्रणो भंगीअणो, उद्यमी,
प्रमाणिक, सूचना, कुटुंबप्रीति, ठठ, पेदाश, जूज, क्षत्रिय,
वैश्य, धर्मोपदेश, छूट, काळिदास, सहित, दिग्पाल, पर्वत,
शृंग, प्रौढा पूछ, शेव, दुर्मति, पावडी, पट, स्त्रीपुरुष,
धानुगर्म, चढती पडती, भिक्षापात्र, क्षणभंगुर, वृत्तिओ,
निर्वाण, कल्पनामां, दिनचर्या, सूर्योदय, तूटी, हस्तिनापुर,
कोलेरून, शोलापुर, बढवाण, जान्युआरि, गामठी,
स्वामीनारायण, संप्रदाय, देवानंदस्वामी, फार्थस, रसिक,
हितेच्छु घर्नाक्युलर, सोसायटि, ठरेल, पद्धति, कीमती,
वाचनमाला, खिताब, देशदाज्ञ, गरिबाई, धार्मिक, विश्वास-
घाली, अत्यंत, ढांक्युं, झूड, निर्मळा, हींडयो, आधर्म्यो,
कुप्पां, गांडीउं, लूटी, प्रातःकाल, चक्रवर्ती, कोटडी, निमित्त,
तोतली, आकृति, शांकुतल, दरिआई, पशिआ, आगस्ट,
छट्टी, सप्लेवर, कंटाळयां तुतक, कण्डगत, विधि, चढिआतुं,
हरिश्चंद्र, कसोटी, सर्वस्व, कंटक वन, क्षत्रियाणी, निंदी,
डोसो, मुदडां, धूजते, चाणोद, निलकवाटा, आदित्येश्वर,
गरुडेश्वर, कुदको, वारि, घुववाटा, पाथर्युं, शूलपाणीश्वर,
चैत्रवदि, परकंमावासां, प्रदक्षिणा, जात्रालु, सदाव्रत, सद्गुण,
अद्भुत, अवनि, अडताळीस, साक्षी लिलोतरी, अलौकिक,
धनुष, पर्णकुटी, हरिआळी, अतिथि, विकराळ, आशीर्वाद,
फाटांतुटां, ढांकणं, कृपण, नास्किपणं, कीमतीपणं, ग्रह्हांड,

निराश, कचाश, निशदिन, दयानिधि, पतितोद्धार, विभ्वंशा,
 कृति, झूकी, भूस्तरविद्या, स्वाश्रय, धनाढ्य, लिस्बन, सुंद,
 सामोरीन, समृद्धि, सप्टेंबर, मार्चिवस ओव वूस्तर, स्कोट-
 लांड, ग्लासगो, काईड, फुल्टन, आंटलांटिक, स्टीवन्सन,
 हिडोळा, नारिकेल, भृंग, बिहंग, जूथ, सौमित्रि, जन्म्या,
 संस्कृत, रसिक, द्रौपदी हरण, नळाख्यान, सुमद्रा हरण,
 कविस्व शक्ति, सुधन्वाख्याम, खुशामद, पैसेटके, पराशिवदीन,
 भार्मिक, ठाठमाठयी ओद्धो, दमास्कस, खिळाफत, धर्माध्यक्ष,
 किंमत, हिंमन, सूचना, खुदावंद, ताबडतोब, देशादन,
 श्लोक, दुनिया, इस्पितालो, घुमद, घुघवाटा, निहाळबायी,
 निहाळवुं, घुरकता, भोळावा, घुंयाबा, चीमळाया, प्रफुल्लता,
 घिक्कार, लुट्योज, ब्रह्मदत्त, कोशल, घातकी, आथक्यो, भूषण,
 शांतिभरी, करिआणाना, मीणवत्ती, आडोशीपाडोशी, जोत,
 धूजता, हरिगीत, स्वाधीन, हानि, आश्विन, सूता, आश्चर्य-
 कारक, रमणिक, साथीआ, उत्सव, हर्ष वर्ष, लुट्टी,
 राजपाठिका, स्फाटिक, अष्टबुण, कीर्तिस्तंभ, चोघडीभां,
 शय्या, समक्ष, वाल्मीकि, सूझुं, सुग्रीव, जांबुवान, पत्तो,
 पचाणी, अनुचरो, शिक्षा, दरिआकिनारे, विष्टि, विभीषण,
 इंद्रजित, गर्भयंतां, अश्वमेध यज्ञ, पनिपत्ति, वर्णव्या, मालीक,
 धृतराष्ट्र, युधिष्ठिर, सत्यवादी, दुर्योधन, निष्फळ, द्रौपदी,
 स्वयंवर, मच्छवेध, इंद्रप्रस्थ, राजसूय, शकुनि, द्रोणाचार्य,
 भीष्मपितामह, वर्णाश्रम, विषयो, ज्ञानतंतु, उत्साह, पिडाता,
 शस्त्रो, पलांठी, त्वराथी, पोषण, श्वासोच्छवास, लूटी,

३८] पांचभा धैर्युनी "मुणगखित शिक्षक" त्रय आनी.

छिद्रो वाटे, पुष्टि, पिशाच, कश्मिआत, निरर्थक, घसघसाट, निरुद्यमी, निस्तेज, बनेटी, गुंचवापला, शिक्षण, मध्यम, ढेल, पलाश, टहुके, सुवासित, उडाडी, टाणे, अक्रूर, निद्रा, सदग्रंथ, पतिव्रता, इत्यादि, वृत्ति, रतिदेव, कुशलता, लक्ष, आग्नेयी, दर्शन, दंडकारण्य, अगस्त्य, मुनिओ, विघ्न, प्रीति, ग्रहण, माणे, सुविंव, टींकरी, निवास, वज्रपात, अरुंबती, मोटेरां, ऋष्यशृंग, कौसल्या, कटुण, चित्त, मणिलाल, विक्रम, शालिवाहन, हिजरी, छट्टा, उज्जनमां, संवत्सर, शातवाहन, दंतकथा, पैठणमां, शेपनाग, मृत्यु, पुळुमायी, अभिषेक, राज्याभिषेक, इरुखिरत, हिजरत, यक्षदेजरदी, धाड, लुटारु, ढाल, वुमराण, वंशपरंपरा, मूढ, दलीलो, सामवेदी, वीरेश्वर, सीहुंज, लेडओ, बारोट, पसायतुं, ऊर्मि, मुडावहोतेरी, वेतालपचीसी, मंदादरी, संवाद, बरास-कस्तुरी, उद्यम कर्म संवाद, उडु, समस्या, परदुःखभंजन, छप्पो, ममताळु, खेही, नोंध्या, निर्दोष, हूठ्यो, रंधार, धडकते, हानि, प्रतिष्ठा, विद्याभ्यास, सुदृढ, रमशान, भूकवानुं, संभाषण, घुंढडा, सगुरुर, टयें, दीधसुर्वा, विदाय, मूर्तिपूजक, मंदिर, मुत्तलीक, वात्यावस्था, खर्दीजाधीवी, पुनर्लभ, काष्ठ, सृष्टि, नियंता, अनादि, परिपक्व, अतुयायी, तुच्छकारी, सदुपदेश, अग्नेसर, प्रासादिक, निष्काम, विनंती, निरुपाय, सामाजिक, स्त्रिया, इस्तंबुल, डटलावी, क्षणभंगुर, दुनिया, यक्षदेवद, ओगणीस, धर्मगुरु, दस्तुर, अहुरमझद, तरवो, घूप, लक्ष्मिधि, अगिआर, अगिआरी, वरिआव, अलाउद्दीन,

હિંદુસ્તાનની સાં ભૂગોળની પ્રથમ તરમાળા ચાર આના. [૩૬

ઉદવાડા, ગીઝની, દિલ્હી, ઉર્ફે, થાનેશ્વર, મિટ્ટી, નિરાંત,
પશ્ચારામ, સંયુક્તા, સરસ્વતી, આશ્રિત, ચંદવારોટ, શબ્દબેધ,
વિશેષ, યશસ્વી, તેજસ્વી, હર્ષવર્ધન, શિલાદિત્ય, દીપલપુર,
ધર્મિષ્ઠ, નીમકહલાલ, તેલંગણ, અંબાધુધી, લૂચ્યા, અસ્તવ્યસ્ત,
લૂટતો, ટકાયું, ભૂતનેર, અતિશયોક્તિ, લૂટફાટ, દરમિઆન,
કૂચ, ગ્રેસડ, નામાંકિત, રાજ્યાધિકારી, શેઠીઓ,
બિકાનેર, અધિપતિ, સન્માન, દીર્ઘદૃષ્ટિ, કાયસ્થ,
પદ્મપ્ર, મેમાનગીરી, સ્વામીભક્તિ, જાન્યુઆરિ, ઇન્માફ,
વિધવા, પદ્ધતિ, હલદીઘાટ, સુદ, સિસોદીઆ, સૈનિક,
ઉન્મત, ગ્વાલીઅર, ચિતોડ, રત્નજડિત, ક્રૂરતાથી, સ્વટપટ્ટી,
સમૃદ્ધિ, દેવર્નિઅર. તરૂતે તાડસ, ચોફુલીઆં, મોતીજડિત,
વેનીસ, ઉત્કંઠા, પુરંદર, મદંવાડ, વિષ્ટિ, દિલીરખાં, ધર્મોધ,
કદ્દો, મંત્રિ, નિષ્ઠા, અત્યંત, નેપ્ચ્યુન, વૃહસ્પતિ, ધૂમકેતુ,
પ્રકાશિત, ક્ષિતિજ્ઞ, સન્ધર્પિ, લુધ્ધક, ગોઝાર્ડ, કૃતિકા,
રોહિણી, અશ્વાંશ, રેખાંશ, શુમાર, વિષુવવૃત્ત, નૈર્ઋત્ય,
સહ્યાદ્રિ, મહારાષ્ટ્ર, શૂઝપાર્ણી, ગેરસપ્પા, શરાવતી, સાહસિક,
લખનૌ, મહાલીપટ્ટણ, વિજાગાપટ્ટણ, ડેલહૌસી, નિકાસ,
અનુકૂળ, નેગાપટ્ટણ, સિંકોના, ચિતેગામ, આકિઆવ, રૂથ્યાદિ,
બ્રિટિશ, વલુચિસ્તાન, અંદામાન, હૈદરાબાદ, મૈસુર, સંક્રે-
ટરિ, સોસાયટી, લેફ્ટેનન્ટ, કમિશનર, રેસિડન્ટ, ઇંડિઆ
ઓફિસ, વાયુશોષક, સૂંદી, ઘોષ, ધ્વાનિ, પડઘમ, પ્રતિધ્વાનિ,
વિસ્મય, મુઝીઆં, ગટ્ટા, ચીપીઓ, વૂચ, થર્મોમિટર ગૂઢ,
પ્રત્યેક, દ્વિદલ, ફૂલમળી, કોશીશ, પુષ્પકોશ, ફૂગ, જઝા-
બ્યો, રૂપત્તિ, વિચિત્ર, વૃદ્ધિ, બેક્ટરિઆ, સૂક્ષ્મ, સ્વાદિષ્ટ,

૪૦] હિંદુસ્તાનની સાં ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ચાર આના.

સ્વસ્મરત, અઘાપિ, અળીશુદ્ધ, સમિધ, સંપૂર્ણ, પરિપૂર્ણ,
પૂર્ણ, પૂર્ણોક્ત, પારિજાતક, ટમેટા, ત્રિદર્ગી, પુષ્પ, વિટાલે,
વિડાણલી, સોહામળી, મૂઝ, પૌષ્ટિક, વીટલાણલી, શિરાઓ,
અદ્વય, સિયામ, બલિયલ, સાહિત, ચલિમાતું, શ્રેષ્ઠ, પૃષ્ઠ,
ટચલી, ઉચ્છવાસ, રૂપીમામાર, હલદર, મિશ્રણ, ગલ્લિઆરા,
ચીજુડા, સાલુ, ઘોંટતો, ટપેરે, સાંળસી, ટાંગ્યું, દોરકું.

દેશી રાજ્યોમાં ટેકસ્ટ બુક્સ, ઇનામ,
લાયબ્રેરી માટે મંજુર થએલો.
૮ ના ગુણોત્તરની સંપૂર્ણ નોંધ સાથે તમામ જાતનાં
લેખાં ફક્ત ત્રણ જ રીતથી બહી શકાય
એવી નવીન સરળ યુક્તિવાળો.
પાંચમા ધોરણનો “મુખ્યમણિત શિક્ષક”
મુખ્ય ઇલાકાની ભૂગોળની.
પ્રશ્નોત્તરમાળા સાડા ચાર આના.
છગનલાલ મોતીરામ શાહ શાહપોર—સુરત.

રચનાર:—છગનલાલ મોતીરામ શાહ

કર્તાએ સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે. સને ૧૯૨૧ મે સં. ૧૯૭૭.

પ્રસિધ્ધ કર્તા છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

છાપનાર:—નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.

૬૦ શંકર પ્રી. પ્રેસ, ચક્રાના પ્રવર ટાંકી પાસે—સુરત.

દરેક ચોપડીનું પોસ્ટેજ ભરવું. ડિક્ટેશન શિક્ષક એમાં શું શું છે ?

- ૧] પાઠવાર અક્ષરો શબ્દો.
- ૨] જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.
- ૩] કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.
- ૪] જોડાક્ષર.   ૫] મળતા જોડાક્ષર.

“ડિક્ટેશન શિક્ષક.”

બાળચોથીનો	૦—૨—૦		ત્રીજોનો	૦—૩—૦
પહેલીનો	૦—૨—૦		ચોથીનો	૦—૪—૦
બીજોનો	૦—૨—૬		પાંચમીનો	૦—૪—૦

કન્યા વાચનમાળા પુસ્તક ૧લા નો ૩ આના.

❀ પ્રશ્નોત્તરમાળા. ❀

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની	૦—૩—૦.
મુંબઈ ઇલાકાની ભૂગોળની	૦—૪—૬.
હિંદુસ્તાનની સામાન્ય ભૂગોળની	૦—૪—૦.

બીજા ધોરણ માટે—અનુભવ સિદ્ધ

“અંકગણિતનાં મનોચિત્ર” ચાર આના.

૧ મુખગણિત શિક્ષક.

બાળવર્ગનો	૦—૧—૬		ત્રીજા ધો. નો	૦—૨—
પહેલા ધો. નો	૦—૧—૬		ચોથા „	૦—૩—
બીજા „	૦—૨—૦		પાંચમા „	૦—૩—

કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-સુરત

